



# Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej  
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

## Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan  
Nazwisko: Paździor  
Miejsce urodzenia: Suszec  
Data urodzenia: 10-12-1907  
Imię ojca: Józef  
Imię matki: Maria  
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Jan Paździor występuje w materiałach sprawy krypt. „Kolporterzy” prowadzonej od 12.01.1953 przez Wydział III WUBP Katowice/Stalinogród. Wstępno-agencyjne rozpracowanie krypt. „Kolporterzy” (przekwalifikowane 25.05.1953 na rozpracowanie agencyjne), zostało wszczęte w związku z rozkolportowaniem na terenie woj. katowickiego „ulotek o treści anty-państwowej i anty-radzieckiej” oraz ujawnieniem listów z pogroźkami, które otrzymywali aktywiści partyjni i społeczni. W wyniku rozpracowania ustalono, iż rozpowszechnianiem ulotek zajmują się członkowie działającej od 1948 roku na terenie województwa konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Tajne Harcerstwo Krajowe” (w lutym 1952 zmiana nazwy organizacji na „Szeregi Wolności”). W związku z dekonspiracją, jaka nastąpiła w grudniu 1952 członkowie „SW” zaczęli się ukrywać m.in. na terenie pow. pszczyńskiego w miejscowości Suszec u Jana Paździora, który został zatrzymany 19.10.1953 przez PUBP w Pszczynie i za udzielenie pomocy członkom „kontrewolucyjnej” organizacji tymczasowo aresztowany. Materiały sprawy zarchiwizowano 26.11.1955 pod sygn. 21634/55, a 22.12.1960 zarchiwizowane materiały połączono z materiałami Wydziału Śledczego o sygn. 17945/54. W dniu 19.04.1971 materiały archiwalne zarejestrowano pod nową sygn. 1047/III.</p>	<p>IPN Ka 03/734 (1047/III) t. 1-25.</p>	

---

Akta sądowe Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowicach). Jan Paździor zatrzymany 19.10.1953 w związku z podejrzeniem o „ukrywanie członków organizacji podziemnej” został objęty śledztwem prowadzonym przez PUBP w Pszczynie pod nadzorem Prokuratury Powiatowej w Pszczynie (sygn. akt Sb 12/53). W związku z prowadzonym śledztwem ww. przesłuchano i w dn. 21.10.1953 tymczasowo aresztowano. Śledztwo zakończono 30.12.1953. Jan Paździor został oskarżony o świadome ukrywanie członków "nielegalnej" organizacji mającej na celu „obalenie przemocą ustroju PRL”. W dniu 04.02.1954 Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie (sygn. akt Sr 16/54) uznał Jana Paździora za winnego tego, że w okresie od 22.12.1952 do 17.10.1953 w Suszcu ww. udzielił pomocy członkom „kontrrewolucyjnego związku mającego na celu walkę z ustrojem PRL” przy czym pomoc ta wyrażała się w udzieleniu kwatery i wyżywienia, tj. popełnienia przestępstwa z art. 28 w zw. z art. 86 § 2 kkWP. Decyzją sądu ww. skazano na karę 5 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 2 lat oraz na przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. Postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego z dn. 12.03.1954 wyrok WSR w Stalinogrodzie został utrzymany w mocy. Karę pozbawienia wolności Jan Paździor odbywał w Więzieniu Karno-Śledczym w Pszczynie, a następnie w Ośrodku Pracy Więźniów w Rudzie Śląskiej. Na mocy amnestii z dn. 27.04.1956 Prokurator Wojewódzki w Stalinogrodzie darował 03.05.1956 ww. karę więzienia i zarządził zwolnienie Jana Paździora.

IPN Ka 238/4399 (Sr 16/54) t. 1-5, IPN Ka 365/14.

---

Akta osobowe więźnia zawierają dokumenty wytworzone w związku z aresztowaniem i skazaniem Jana Paździora, który od 21.10.1953 (zatrzymany 19.10.1953) na mocy decyzji Prokuratury Powiatowej w Pszczynie (sygn. akt Sb 12/53) przebywał w Więzieniu w Pszczynie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 148 kk. W dniu 04.02.1954 skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie (sygn. akt Sr 16/54) na karę 5 lat pozbawienia wolności z art. 28 w zw. z art. 86 § 2 kkWP. Od 18.05.1954 przebywał w Ośrodku Pracy Więźniów w Rudzie Śląskiej. Zwolniony 03.05.1956 na podstawie decyzji Prokuratury Wojewódzkiej w Stalinogrodzie o darowaniu kary pozbawienia wolności na mocy amnestii z dn. 27.04.1956.

IPN Ka 32/566.

---

---

Materiały administracyjne. Jan Paździor figuruje w „Charakterystyce nr 31” sporządzonej w 1974 roku przez Wydział „C” KW MO w Katowicach na podstawie akt 1047/III i dotyczącej konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Tajne Harcerstwo Krajowe” (02.02.1952 zmiana nazwy na „Szeregi Wolności”). Organizacja, która powstała w marcu 1948 na terenie Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Mysłowicach, działała na terenie Mysłowic, Katowic i powiatu pszczyńskiego. Członkowie zorganizowani początkowo w zastępy „Lisów”, „Wilków” i „Orłów”, a od czasu reorganizacji przeprowadzonej w lutym 1952 w oddziały „Bój” (dywersyjno-sabotażowy), „Duch” (zajmujący się propagandą), „Czuwaj” (odpowiedzialny m.in. za zabezpieczenie terenu podczas akcji ulotkowych) oraz „Redakcja” (redagowanie i powielanie ulotek) składali przysięgę o zachowaniu związku w tajemnicy i posługiwali się pseudonimami. W lipcu 1952 do „Szeregów Wolności” została włączona pięcioosobowa organizacja „Volgus”, która utworzyła oddział „Młodzi”. Celem TKH/SW była „walka z ustrojem PRL oraz osłabianie więzi ze Związkiem Radzieckim” poprzez redagowanie i kolportaż „wrogich” ulotek oraz wysyłanie „listów pogróżkowych” do aktywistów PZPR. Od 24.11.1948 dla członków organizacji wydawana była gazetka „Bojownik” zawierająca m.in. informacje pochodzące z zachodnich audycji radiowych. W wyniku rozpracowania, które zostało wszczęte na podstawie wrywkowej kontroli korespondencji prowadzonej przez WUBP w Poznaniu, aresztowano 44 członków „Szeregów Wolności” oraz 20 „pomocników”. Zostali oni skazani przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie (Katowice) na kary pozbawienia wolności od roku do 10 lat. Jan Paździor, który ukrywał trzech członków „nielegalnej” organizacji został zatrzymany 19.10.1953 na terenie Suszca, a 04.02.1954 wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowice) skazany na karę 5 lat pozbawienia wolności.

IPN Ka 057/340 (Charakterystyka 31) t. 1-3, IPN Ka 057/665.

---

W dniu 03.10.1995 Sąd Wojewódzki w Katowicach (sygn. akt XVI 1.Ko.370/95) stwierdził nieważność wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowice) z dn. 04.02.1954 (sygn. akt Sr 16/54) i uznał, że czyn za który Jan Paździor został skazany na karę 5 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 2 lat oraz przepadek całego mienia, był związany z działalnością ww. na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

IPN Ka 238/4399 (Sr 16/54) t. 1-5.